

FÖGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési felirások: kinevezések és előléptetések; budapesti napló: állhírek külföldi lapokban, literatúrui újdonságok, műkiállítás, magyar játékszin, 'sa't.; művészeti egyesület; pécsi casino; budapesti énekiskola: sz. endrei püspöki székfoglalás; erdélyi hírek; 's a' t.) Amerika (elnökválasztás és határkérdés ügye; 's a' t.) Spanyolország (újabb győzelmi hírek; 's a' t.) Anglia (Russell nyilatkozata a választási veszteségekről; 's a' t.) Franciaország (utóhangok Napoleon hamvai áthozatásáról; 'sa't.) Törökország, Olaszország, Németország.

Magyarország és Erdély.

Országgyűlési felirások: VII. A' váltótörvénykönyv tárgyában. (Költ maj. 9.) Fels. 'sa' t. A' váltótörvénykönyv tárgyában f. é. april. 30-án kiadott k. kir. választ tanácskozás alá vettük, 's őszinte bizodalommal ismét kijelentjük, mikép a' váltótörvénykezési biráknak kinevezésére nézve meg nem nyugodhatunk abban, mert legnagyobb része azon pereknek, melyek a' váltótörvénykezések előtt fognak most folyamatra tétetni, eddig szabadon választott birák előtt folyt. Az eddigi gyakorlatból kiindulva, kétségtelenül fenálló jussainkat kívánjuk tovább is fenntartani, és mivel a' váltótörvénykezések nem egyes megyéknek 's városoknak külön ítélőszékei, hanem mindeniknek birói hatóságához több törvényhatóság tartoznak, legalább azt, hogy minden törvényhatóságnak az illető váltótörvénykezési tagjainak kinevezésébe törvényes befolyása legyen, igazságosnak találjuk. Készek vagyunk mi arra is, minden ebből vonható következtetés nélkül, hogy a' váltótörvénykezések elnöke 's minden tagjai, 's az altörvénykezések elnökei egyenesen fels. kinevezésétől függenek; de kérjük felségedet, méltóztassék abban kegyesen megegyezni, hogy az altörvénykezések törvénytudó biráira nézve fele részben az illető városok vagy kerületek, másik fele részében pedig az illető megyék tegyenek előadást, és pedig a' megyékben különösen olyképen, hogy minden megyében a' főispán három alkalmas törvénytudó 's a' 8dik §. szerint már megvizsgált tagot jeleljen ki, ezekből a' megye egyet választván, azt felségednek felterjessze, 's a' kinevezés mindenkor az így felterjesztett tagokból történjék. Ezek szerint a' 9dik §t ekkép vélnénk módosítandónak: „9dik §. Az első bíróság-váltótörvénykezések elnökeit és jegyzőit egyedül fels. fogja kinevezni; a' törvénytudó birói tagokra nézve pedig minden megyei, városi és szabad kerületi törvényhatóság azon váltótörvénykezékhöz, melynek birói hatósága alá tartozik, egyegy törvénytudó 's a' 8dik §. szerint már megvizsgált tagot terjeszt elő, 's ő felsége a' váltótörvénykezésekhez szükséges törvénytudó birákat ezekből fogja kinevezni, és pedig hasonlóképpen a' megyei, másik felét a' városi kerületi előterjesztettek közül. A' pesti első bíróságú váltótörvénykezékhöz azonban az annak vidékéhez tartozó megyék is szinte külön-külön három tagot, a' k. városok és kerületek is szinte külön-külön három tagot előterjesztjen, 's ezekből történik a' fentebbiek szerint azon váltótörvénykezési hat tagjának ő fels. általi kinevezése. — Megyékben pedig ezen előterjesztés olyképen történik, hogy a' főispán minden tagra külön három személyt jelel ki, 's a' megye közönsége ezekből egyet választ, ki a' megye nevében ő felségének előterjesztetik. A' későbbben megürit birói hivataok szinte ilyen kifejezés 's a' t. — A' 12dik § pedig így volna módosítandó: „12dik §. A' váltótörvénykezések felállításakor az elnököt 's minden tagot ő fels. fogja egyenesen kinevezni, 's utóbb megüritvén valamely birói hely, azt szinte ő fels. a' váltótörvénykezések tagjaiból fogja betölteni. Végre vagy ezen szakaszhoz, vagy — a' mi még czélszerűbb volna — a' 6dik §hoz különösen azon szavak után: „és hat birából állandó meg ezeket vélnék hozzátelendőknek: „kik közül kettő rendes előadó lesz.“ A' 10dik §ra tett észrevétel következtében azon §t így állana: „10dik §. Az elnök 's törvénytudó birák örökösök, azért csak bűn vagy hivatalbeli visszaélések miatt az 1805: 5. törvényezikk 6dik §. szerint rendes ítélet által foszthatatnak meg hivatalaiktól.“ A' mi a' felállítandó váltótörvénykezések helyeit illeti, ezek iránt ez utal is megmaradunk előbbi határozatunknál a' f. é. april. 25-éről felterjesztett felirásban bővebben kifejtett 's kereskedési viszonyokon alapuló okainknál fogva, továbbá is meg levén győződve arról, hogy Kassa a' felvidéki váltótörvénykezések legalkalmas helye, és hogy mind Szeged városának kereskedési fontossága, hol az ország termékenyebb alsó részeinek 's a' minden egyéb helyekkel szükölködő felső-tiszai vidékek többnyire váltólevelek kiadásával üzött kereskedése központosul, mind az Araddal összeköttetésben nem levő, Pesttől pedig távolabb eső tiszai és határorségi vidékeknek kereskedési érdeke mulhatatlanul megkívánja, miszerint a' nemzet köz ohajtása szerint Szegeden már jelenleg váltótörvénykezések állítsassék fel. 'S ezek azok, miket felségednek jóváhagyása végett előterjesztetni kívántunk. Kik egyébiránt 'sa' t. — VIII. A' mezei rendőrség tárgyában. (Költ maj. 10.) Fels. 'sa' t. A' mezei rendőrség tárgyában e' t. hó 4dik napján költ felirásunk mellett felterjesztett törvényezikk iránt fels. k. kir. választ tanácskozásba vevén, megállapodásunkat következőkben terjesztjük elő. A' 3dik §ra: hogy a' magyar kir. helytartó-tanács akkép említtessék meg, valamint azt es. kir. fels. kívánni méltóztatik, megegyezünk, 's ezen §. végének szerkezetét következőleg ohajtanók megállapítani: „3. §. — hogy ha azoknak pontos teljesítése erejüket felülhaladná, az illető törvényhatóságok tisztviselőik számának szaporítását a' magyar helytartó tanács útján felszentendő szükséghez képest szorgalmazhatják, 's ez tőlük a' szükség valósága esetében megtagadhatni nem fog.“ A' 4dik és 5dik §ra: Megegyezünk, hogy a' pénzbeli elmarasztalásokat magában foglaló ítéletektől a' feljebbívtel, ha a' marasztalási summa 200 frtot meghalad, a' törvénykezési birtokon belől történjék; a' törvénykezéstől azonban feljebb mindenkor, a' marasztalási summa bármennyire rugjon is, csak birtokon kívül engedtessek meg; miután azonban a' kérdésben forgó kártételek igen egyszerű esetet foglalnak, azon summás eljárás, mely a' 4dik §ban az első bíróságnak zsinórmértékül szabatik, megtartani ohajtuk; ehhez képest a' 4dik és 5dik §. következőleg módosítandó: „4dik §. A' káros, panaszát, a' kárnak szokott törvényes módon végbevitel becsüjével együtt, bármennyire rugjon is a' kár becsüje, az illető ezen törvényben kijelentett bíró elibe terjesztvén, ez megtartva az előtte függőben levő panaszokra nézve a' beadás sorát, az 1832: 6. 20. tvényezikkben elrendelt summás uton jár el, a' netalán még szükséges tiszti vizsgálatot és a' tanak hit alatti kihallgatását teljesíti, ítéletet mond, és ha a' marasztalási summa 200 folyó ezüst forintot meg nem halad, ítéletét a' panasz beadásától számítandó, legfeljebb 15 nap alatt végre is hajtja. Hogyha pedig 'sa' t. — 5dik §. A' pénzbeli marasztalásokra nézve a' feljebbívtel, ha a' marasztalási summa 200 forintot meg nem halad, csak birtokon kívül a' törvénykezéskig, vagy városi tanácsig és nem feljebb engedtetik meg; ha pedig a' marasztalási summa 200 forintot felülhaladna, a' feljebbívtel az illető törvénykezésre vagy városi tanácshoz birtokon belől és feljebb is történhetik, úgy mindazáltal, hogy a' törvénykezési vagy városi tanács ítéletét, bármennyire rugjon is az elmarasztalási summa, az elmarasztalt fel minden-

kor csak birtokon kívül vihesse feljebb.“ A' 6dik §ra nézve: „Megegyezünk, hogy a' földesur és az ország egyéb nemesei a' helybeli előjáróság birás, kodása alól kivétsenek, és egyedül a' szolgabíró hatósága alá adassanak; e' czéleből §. első osztálya után következő szerkezetet kívánnánk ragasztain: „Kivételnek a' földesurak, és nemes személyek, kik ellen a' helybeli előjáróság ítéletet nem hozhat, hanem egyedül az illető szolgabíró járhat el.“ A' 9dik §ra: Megegyezünk abban is, hogy ezen §ban a' fak becsülésének a' jövő haszonra is leendő kiterjesztése kihagyassék, e' szerint a' §. végén ezen szavak: „a' fa nemének nemességét, úgy hozzávetőleg azon fákbeli reménylhető hasznot is“ kimaradnak. A' 21ik §ra: A' esőszök rendkívüli hittelességgel levén felruházva, szükséges, hogy azok, kik esőszöknek felfogadtatnak, erkölcsi tekintetben olly emberek legyenek, kiknek hittelessége ellen kifogást tenni nem lehet. Azonban a' 21ik §. koránsem foglalja magában azt, hogy a' szolgabíró megegyezése nélkül esőszök fogadni nem lehet, hanem csupán azon, az egyesek biztosítására elkerülhetlenül szükséges óvast fejezi ki, hogy ha valaki esőszök a' szolgabíró megegyezése nélkül fogad, tanuzásuk ezen §ban tulajdonított teljes próba erejével birni nem fog; ezen oknál fogva a' 21ik §t ép-ségben megtartatni kívánjuk; a' mi pedig a' esőszök eleresztését illeti: miután azoknak felfogadására nézve, kik a' hitet letenni, és ekkép hittelességgel felruházhatni fognak, ugyszintén azokra nézve is, kik hamis tanuságban tapasztaltattak, elegendő óvas foglaltatik, a' törvényezikkhez azt, hogy a' esőszöknek elbocsátását a' szolgabíró sikeresen kívánhassa, hozzáadni 's ekképen a' földesur jussait megszorítani olly esőszökre nézve, kik hittelességgel birni nem fognak, czélszerűnek nem tartjuk. A' 40ik §. kihagyásában megegyezünk. A' 42ik §ra: A' fog-sági büntetés legnagyobb mértékét fél évre véljük meghatározandónak; ehhez képest ezen §nak elején e' szavak után: „folyó ezüst két forint-ért egy napot számítván, fogsággal“ — ezen szavakat: „mely azonban fél évnél hosszabb időre semmi esetben nem terjedhet.“ vélnék hozzá adandónak. A' 43ik §ra: A' hatalmaskodási per útját általánfogva mind azon esetekben, midőn kártétel, birtokbeli jusok fenntartása, vagy a' békeséges birtok-gyakorlat megháborítása végett történik, fenntartatni kívánván, ezen §nak következő végszavait: „fenmaradván azonban felül a' vizek tulajdonosának azon joga, hogy a' vizeiben elkövetett hatalmaskodást a' törvények értelmében annak rendes utján követelje“ kihagyandónak véljük; ellenben egy különös, a' felvett sorozat szerint a' 40ik §. kihagyása után most 44ik §ban a' fenebb említett általános fenntartást ekkép vélnék kifejezendők: „44ik §. Mindazon esetekben, midőn kártétel a' békeséges birtok-gyakorlat háborítása tekintetéből, vagy a' birtoki jog fenntartása végett történik, a' kárnak ezen törvények szerinti megtérítésén és a' bírságokban, úgy egyéb elmarasztalásokon kívül a' hatalmaskodási közönséges törvényes per és birói eljárás a' sértett félnek fenmarad.“ Ezek azok, miket es. kir. fels. elejébe a' f. hó 4kn költ felirásunk folytatában felterjesztetni kívántunk. Kik egyébiránt 'sa' t. — IX. A' honosítandók iránt alkotandó törvényezikk tárgyában. (Költ maj. 9.) Fels. 'sa' t. Az ország honosított nemesei közé leendő bevételre érdemeseknek talált külföldiek iránt alkotandó czikkeket midőn ide rekesztve felségednek k. jóváhagyása alá terjesztenők, felségedet egyszersmind alázatosan arra kérjük: hogy a' mennyiben az 1836ik évi april. 24-éről költ felirásunkban feljelentve volt honosítandók iránt, ugyanazon hónap 27-éről kiadott k. választásban fels. azt méltóztatott jelenteni, hogy honosítás-nyerés végett többek közt felterjesztve volt Nikkel Károly és Drechsler Györgyre nézve is a' k. kir. választ következni fog; az pedig még eddig elmaradt. az említett két honosítandó személy felül is k. akaratját tudunkra adni 's egyszersmind abbéli törvényes kérésünket is elfogadni méltóztassék. hogy az olly, bár különben mágnási czimmal felruházott, 's most hazafüstandó külföldiek, kikre nézve az országgyűlési ülés- és szavazati jus a' jelenleg alkotandó törvényezikkben megadva nincs, magok és törvényes maradékaik az országgyűlésre k. kir. levelekkel személyesen meg ne hívassanak. — A' kik egyébiránt 'sa' t.

Ó es. 's ap. kir. Fels. a' beszterczebányai székesegyház következő kanonokait, u. m. F o g t Józsefet éneklő-kanonokká, V e i s z Nep. Jánost ör-kanonokká, — és C h e r v e n Tamást székes-egyházi főesperessé; beszterczebányai tisztartóvá és szerügyelővé P r e a n László urtelki k. bányagazgatót; az ekkép megüritt urtelki k. bányagazgató-tisztségre pedig P a t e r a János magurkai k. bányász-munkamestert méltóztatott kinevezni.

A' magyar kir. udv. kamra a' keblebeli számvivősnél Lechner János halála által megüritt ingrossistai tisztségre R a y m a n n Mihály eddigi járulnokot; — helyébe pedig járulnokká S c h r e y e r Theophil eddigi díjas gyakornokot alkalmazta.

Budapesti napló. Többször kaczagta már hazánk azon alaptalan balgaságokat, miket egyes idegen utazók rólunk 's életünkrol és mindennemű viszonyainkról, részint folyóiratokban, részint önállásu nagyobb utazási munkákban a' legmulattatóbb fölületességgel elmondogattak, ámbar némellykor boszankodásra is elég ok adatek, midőn azon jó

urak intézvényeket, vagy tiszteletben álló egyedeket merészelték megtámadni. Az utazó halott, vagy halott utazó, ki, mint Gutzkow hamburgi telegrafjának egyik legközelebbi számában olvashatni, föltétlenül csupán Meh. Alit és Bartl pesti vendégfogadóst dicséretre, mivel ez csak egyszerű krétával csinálta árjegyzékét, amaz pedig olly hatalmas fermánt ad nekik utitársul, mellyel, a' szegény arabok nem csekély fájdalmára s boszuságára, mindenütt mindent ingyen kaphatott, — szünte szóla némelly fonákságokat hazánkról; de illőn rendre is igazíták őt több helyen. — A' jelen évi műkiállításán Kiss Bálint művész hazánkfia, kinek szép hírét szerencsés sikerrel végzett több jeles műve közt a' csak minap befejezett családi nagy rajzolat is tetemesül emeli, egy igen tökéletes genre-képpel lépnd föl. A' csoportozat pór-családi vacsorát ábrázol, s ki illyet természetileg látott, kénytelen megvallani, miszerint e' mű az egyszerű természetet ugyanazonságig megközelítve, eléggé kimeríté a' földást, s olly hű maradt hozzá, hogy e' tekintetben épen semmi kívánandót nem hagyott. Nevezett lelkes homfítársunk ez eredeti, hazai tárgy s így több oldalulag érdekes legujabb műve közfigyelemre méltó, és nemzeti művészetünk érdekében igen kívánatos, hogy huzamosb ideig tartott gyöngékedése után félben szakasztás nélkül folytathassa s minél előbb bevégezhesse azon nagy jelentőségű történeti főstvényét, mellyhez betegsége előtt kezdé. — Nerity Mátyás budapesti vaknövendék keringőji „Hermine-keringők“ czim alatt már metszésben kaphatók 40 pengő kron; Herminé császári kir. fhgnó e' keringők ajánlását elfogadni kegyeskedék. Kohlmann az igen diszes czimlapot ingyen metszé, Grimm műáros pedig lerovat nélkül vállala magára a' példányok eladását. Egyébiránt e' keringők a' magyar színházban játszotván köztetszést nyertek. — Ernst, a' kitűnő jelesség hegedős, holnap (vasárnap) déli 12 óraker adandja utolsó hangversenyét a' városi táncsteremben. Igen kár, hogy illy hamar megvonja a' művészet-kedvelő közönségtől azon ritka élvezetet, mit hangszerével a' bérczemény kebelből is olly kimondhatlan bájjal tud elővarázsolni. Eddigi hangversenyit mindenkor nagyszámu közönség látogató, s most, az utolsóira annyival inkább várhatni még nagyobb, mivel a' medárdnapi sokadalomra hazánk minden részéből érkeznek már vevők és eladók, elannyira, hogy e' vásár alkalmasint a' népesek közé leend számítható. — Heckenast könyvkereskedőnél e' napokban jelent meg: „Száz mese száz képpel“ 1. kötet, n 8 r., szép nyomtatással és igen csinos 20 képpel; az egész mesegyűjtemény 5 füzetben fog megjelenni, mellyek előfizetési ára 4 pgő for.; családtyák ennél kedvesb vásárlniat alig fognak vihetni gyermekeik számára Budapestről. — Ugyan e' napokban jelent meg Nagy Ignác „Színműtára“ 9. kötet: „Pártfogolás“, vigj. 5 felv., Scribe után francziából fordítá Erdélyi; a' 10. kötet még e' vásár utolsó napjaiban hagyandja el a' sajtót, tartalma: „Bátori Erzsébet“, eredeti történeti dráma 5 felv., írta Garay János. — Tegnapelőtt csakugyan megnyitá Fischer cukrász a' szervitátere fagyaltsátorát „Hebe kioszkja“ nevezet alatt; a' gondolat igen jó volt, csak az kár, hogy a' közel bérkocsisok lovainak kigőzöl-gése nem épen kellemetes hatásu lesz a' forróságukat frsítő hölgyekre nézve. — Magyar színpadunkon folyó hó 22. dékén először adatik „Polgári és regényes“, színjáték 4 felv., Bauerfeld után fordítá László Miklós a' tudós társaság költségin; 23. dékén „Hamlet“, Vajda fordítása szerint, Lendvay a' czimszerepben, mint vendég újabb tanujelét adá művészi készütségének; 24. dén „Miss baba“, 25. dén másodsor „Savage Richard“, Lendvay a' czimszerepben mint vendég lépett föl; a' darab, valamint első, ugy mostani előadásakor is osztatlan tetszést nyert, mi különben újabb német írótul származó darabokkal nem igen szokott színpadunkon megtörténni; 26. dékén először bérszünettel „Al-Döbler“ bohózat Balogtul 2 felv., zenéje többektől, Szentpéteri jutalmára; a' darab annyira elárasztva erkölcsrontó, mosdatlan mondásokkal s kifejezésekkel és durva pórias helyzetekkel, hogy előadását csupán ugy menthetni némileg, ha az igazgatóság, számos más foglalatossága miatt nem érkezett azt előbb elolvasni: mi azonban így is minden esetre igen sajnós, mert ha illy műveket bocsátunk színpadunkra, ugy a' művelt nőnem bizonyosan végkép kifog onnan maradni. Vagy talán készakarva szándék illy vaskos és zsíros póriassággal egészen lerontani az eredeti művek minden hitelét? Ha már nem lehet a' színház erkölcsiskola, tehát ne tegyük azt legalább szándékosan tisztatlanság óljává, hol nemesak a' gyöngédebb nőnem, hanem a' jobb érzésű férfi is pirulni kénytelen. Darab közben Joob dalszínész meglepő ügyességgel mulattatá a' közönséget Döbler szokott mutatványival. 27. dékén „Nagy rokonság“, 28. dékén másodsor „Al-Döbler.“

A' pesti művészeti egyesület pénztárnoka Grimm Vincze úr által az egyesületi lapnak szánt aczéltablea egyegy lenyomata műkedvelők általi megtekintés végett küldetett: Kolosvárra Barra özevegységhez és Steinhöz; Szebenbe Hochmeister könyvároshoz; Kassára Sandvoss E. és Hagen Károlyhoz; Eperjesre Benczúrhoz; Aradra Bettelheim testvérekhez; Temesvárra Pollacsekhez; Zágrábba Hirschfeld Emilhez. A' nevezett kereskedők aláírásokat és ideiglenes nyugtatványok kiadása mellett, befizetéseket is elfogadnak. A' részvényeiket jun. végeig befizető t. cz. aláíróknak nyomtatásban is megjelenendő névlajstroma, a' kineknek jutó részvény számmal együtt, a' megveendő képek kiját-szása előtt készítették el. s a' részvényjegyek folyó száma egyszers-mind sorsszám gyanánt is szolgálván, természetes, hogy a' később fizetők a' sorshuzás hasznáiban részt nem vehetnek. A' pesti műv. egyes. választmánya.

Énekiskola. — Pesten a' hangászegyesületi nyilvános énekiskola részvényeseinek maj. 24. ki ülésében szótöbbséggel aligazgatóvá

Asztalos Károly, pénztárnokká Kiss Iván választatott. — Jelenített egyszersmind, hogy ez intézetnek t. Novák Dániel es. kir. architectus Promberger által igen ékesen készített s 310 ezüst forintnyi értékű Sireniont volt szíves ajándékozni; — t. Pest vgye részéről pedig a' vácsi járásból ez intézet javára fősz. bíró Fáy György által gyűjtött 19 ft. 20 kr. p. pénzben az énekiskolai pénztárba beküldetett. Miért is az egyesület az illető gyámolók iránti legforróbb hálájának nyilvánítására bizá-meg alóírtat. Pesten 1840. maj. 27. dékén. Mátray Gábor s. k. énekiskolai igazgató.

Marmaros-Sziget. Bérczeink levetek téli öltönyeiket, mi az állandó meleg biztos előjele. Aprilban lángolók valának a' nap sugárai, s a' földet úgy kiszikkaszták, hogy a' tavasszal vetett mag ki sem mozdult alóla. Az éjszakai, reggel este csipős és mindenkor hatalmas, szelek a' vetők munkáját fölötté nehezítik. A' fák rügyeznek. April. 28. dékén hajnalban volt egy kis esőnk, mi azonban alig verte le a' föld porát. Mindenki esőt ohajt földjére. Napirendi apróbb tolvajságokat mellőzve mart. 18. dékén reggel szomorúan látá egy házigazda, hogy éjente embertől üres szobája ablakán az ügyesen szétmetszett üveg-tábla ki volt fájából véve; szekrényéből pedig mintegy száz váltó forintja elveszett. Előtte való este világitott lediglen ablaknál olvasá pénzét. A' tolvaj nem fódöztetett föl. Az erdőgyújtogatásban különös kedvet találnak némelly itteniek. Alig enyészik az erdő fölött gomolygó füst egy helyen, már másutt látjuk azt emelkedni; főkép a' fiatal erdő-részeket éri ezen esapás. E' jelenetet sokan úgy fejtik meg: hogy némelly emberek kaszálóra kívánván könnyű módon szert tenni, fiatal fák hamvasztása által vélik céljokat legjobban érhetni.

Nyék (Tolnamegyében.) Május 1. sője, melly sokak örömnapja szokott lenni, helységünknek e' fölött szeretet, tisztelet és hálaünnepre adott alkalmat. — Ugyanis Batthyány Fülöp hg uraságunk e' napra esett névünnepét az azt megelőző april. utolsó napján minden valláskülönség nélkül teljes pompával üllöttük meg. Horvát Mátyás tót-keszi lelkész, alkalmat akarván nekünk nyújtani olly méltó hálára, minőt földesurunk irántunk többizben kitüntetett emberszeretete, s jótékony-sága érdemel: hozzánk szólítá az enyéngi urodalmi tisztséget több egy-házi vendéggel együtt nagylelkű tartás boldogságaért, s hosszú életéért a' magosságbelihez nyújtandó szent-mise áldozatra. A' hálaérzelem legszentebb lángjától lelkesített hivatalosok tíz órára összegyülekezvén, az ajtatosságot Köves János mező-komáromi segéd tiszta magyarságu, s szivreható beszédével kezdé meg, ezt követé a' sz. miseáldozat, mi-nek végével vendégeit pompás ebéddel örvendezteté meg lelkészünk, melly fölött a' hg egészségeért, s nevének a' magyar égen soká ragyogásaért egymásután kurdival, somlaival, rusztival, és tokajival töltött üdvözlő poharak ürtettek. —

Pécsről: A' pécsi nemzeti casino-egyesület april 26. dékén, miután számosb összegyűlt tagnak értésére esett, hogy Mihálovics Imre eddigi casino-elnök, kinek a' jelen intézet létesültét leginkább köszönhetni, ki a' közjó és honi nyelvünk előmozdítása tekintetéből a' magyar színészet megalapítására, tetemes áldozatokat is tön: most hivatalos dolga miatt, elnöki hivataláról lemondani ohajt: e' lemondást megelőzni kívánván, egyes akarattal ujonnan elnökké nevezte őt ki. Az elnök ur a' gyűlésben megjelenvén, e' megtiszteltetést köszönettel fogadá s az egész gyülekezet kívánatának hódolva igéré, hogy mindent, mi a' nemzeti casino virágzását illeti, tehetsége szerint elkövetend; ezt követé Czirer Antal, ékesszólásu üdvözlöte, és viszonyos kívánatok, mellyek után a' tisztválasztás felkiáltással ekkép ment véghez: elnök: Mihálovics Imre: al-elnökök, betű szerint: Balugyánszky János, Czirer Antal, Kajdacsy Antal, Tallián György, Tige Károly gróf; igazgatók: Scitovszky János, Hrabovszky János, b. Siskovics József, Zichy János gr., Eszterházy Kázmér gr., Batthyány Kázmér gr., Batthyány Gusztáv gr., Bézsán János b. Sauska Keresztely, Czindery László, Majláth György; választmányi tag 40: gazdasági felügyelő: Czirer Antal; segéd: Blázsoviés Aloiz; részvényi pénztárnok: Poppel János kir. sóellenőr; társaság pénztárnoka: Perpiés György kir. sómázsás, Számvevő: Gooes József; jegyző: Nyers János; segéd: Kisfaludy Károly; ügyvéd: Plainer Antal; levéltárnok: Góry István táblabíró; kerti felügyelő: Blázsoviés Aloiz. Az egész egyesület 368 tagbul áll.

N. E nyed, maj. 18. Tűzvészről tudósításunk szavai alig hangzottak el, s ismét tűz miatti romlás éré városunkat. F. h. 14. dékén esti 10 óraker a' két patak közötti cigányházak szomszédságában, egy kenyérsütő asszony telkén tűz támadván, a' sütőház s e' melletti pajták kevés pillanat alatt lángba borultak. Egy kis szél lengedezése s több épületnek a' tűzhez igen közel léte, nem kis rémülésbe hozta városunk e' része lakóit, de az élénk mnnkasságu s bátor tűzoltók ügyessége most is szerencsésen diadalmoskodék a' pusztítani indult elemen. Tűzoltás körüli működésünk szabálytalanság miatti hiányai most is mutatkoztak ugyan, de reményhetőleg utóljára; mert a' város előljárósága ezen nevezetes tárgyra is kiterjeszté gondoskodó figyelmét, s e' hó 15. és 16. dékén tartott tanácskozási üléseiben, üdvös célzatu tűzoltási rendszer alapítatását határozá hová hamarabb eszközölni városunkban. A' közelebb mult héten áradni kezdett Maros vize annyira emelkedett, hogy e' hó 15. dékén, több helyen árkából is kicsapott. Meg kezdett ugyan térni másnap a' víz, s tegnap is szállott, de ma délután ismét növekedett. Csak közepes időjárásunk, a' szépen mutatkozó szőlőnek kedvez inkább; mezei gazdáink több esőt ohajtanak. — M. Vásárhely, maj. 18. Marosunk mult szerdán éjszaka, legszebb időben, óriáslag kezdé hul-

lámait emelni, 's a gyönyörű völgyesség áldásdús téreit rövidke percz alatt egészen beözönlé. hogy a falvak, mint Egyiptusban Nilus áradásakor, mintegy a vízből látszottak kinőni. Azon tömérdek kár, melyet e vízáradás különösen vetésekben okozott, főlészámíthatlan. Számos épület 's híd rongáltatott meg ezen kívül. 's mint beszélik, utazó szekerek, is lettek áldozatai a dühös elemnek. Városunk mellett négy ágba folyván le a Maros, a négy híd közötti úton a közlekedés egészen elzárattott. Több utas a rögtön történt áradás miatt megrekedt, 's fűzfákra vonta magát, hogy élete megmaradhasson. Közdiéséretet érdemel két tanuló ifju a ref. collegiumból, kik életök veszélyével néhányat felbuzdítván, uszás által mentének meg négy illy elesüggedt személyt; 's egy városi ifju, ki magát több szerencsétlen megmentésiben nemes elszánással tünteté ki. A víz még nem vonult medrébe, csak annyit apadott, hogy az utasok járhatnak. Színészink eltávoztak. A reformatusok mindkét temploma perselyei a közelebbi megvizsgálás alkalmával fölveretve üresen találtattak.

Szent-Endre, mint a magyarországi szerbek legrégebbi székhelye, melly annyi üdvös, de más részről mostoha időszakot is érte, ennek viszonyin átesvén, f. maj. 3kán tanuja és színhelye volt egy örömnepnek, t. i. m. Athanazkovics Pláto püspök urnak m. pethőfalvai Uzovics Ján. es. k. kam. helytartósági tan. 's Esztergom vgye főispáni helyettese mint kir. biztos által püspöki székébe iktatásának. Ez ünnephez lényegileg járult bácsi megyés püspök Chraniszlaw György ur mint a karloviezi metropolita-érsek képviselője. A beiktatás előtti napon kir. biztos urnál megjelent egy, papságból és világi uri személyekből, budai pesti és szentendrei községek küldöttiből keletkezett fényes választmány, melly a kir. biztos urat ünnepiesen meghívá az új püspök beiktatására. Más nap megindult Szent-Endréről kecsin és lovag szinte sok tagu küldöttség a kir. biztos elibe 's a határnál Belgrády Pál városi tan. mint szónok által megüdvözöltetvén, a város felé folytatá útját a választmány kíséretében 's így a hat g. n. e. templom 's a r. kath. szentegyház harangjai zugása, 's szintelen mozsárdurrogás közt a városba érkezék. Kisidő mulva egy más küldöttség járult hozzá őt megüdvözlendő, 's a sz. egyházba hívandó, mire a k. biztos, ez alkalmi segédével (actuarus) jelles buzgóságú írónk Joannovics Döme Buda fővárosi levéltárnokkal fényes kíséretben harangzugás és tarackdörgés közt, a templomhoz érkezék, hol őt a püspöki lak kapujánál a papság és nép, a templomajtonál pedig a beiktatandó püspök fényes egyházi öltözetben, a metropolita-érsek képviselőjével 's maga segédével, ki a k. k. okleveleket, és metropolita-érsek bulláját kezében tartá, — nem különben a miséző papsággal várta 's üdvözölő beszéddel fogadta, mire a k. biztos válasza után a püspök és metropolitai képviselő őt a templomba vezeté, a bold. szüz képe előtt számára díszített helyre, melly fölött fels. urunk képe függött. A kir. biztos mellett oldalvást az oltárhoz székelt foglalt annak segédje, jobbról pedig az éneklő szék előtt ült a metropolita-érsek képviselője budai esperes Vitkovics János segédetül, mire a beiktatandó püspök a metropolitai képviselő által helyére vezetettvén, megszűnt a harangszó, és mozsárdörgés; akkor k. biztos ur jelles tartalmu 's remek szónoklatu diak beszéddel nyitá meg a beiktatási szertartást, mellyben fels. országglónknak minden alattvalói 's ezek közt a keleti szentegyház keresztényen hívei lelki műveltethetőség iránt viseltető atyáskodó gondosságát rajzolván, a beiktatandó püspöknek mint ezelőtt kezdeni archimandritának szentegyház iránti, már szinte hívei kiképezése tekintetéből eredt érdemeit elősorozá 's őt a fejdelemnek köteles hűségi eskü letételére szólitá. Mit is fen szóval a metrop. képviselője előszavaltá után elmondván 's ugyanezt a metrop. képviselője mint már a püspök tulajdon kezével aláírott a kir. kegy. oklevelekkel a k. biztosnak átadván, ez az utóbbiakat segédje által előbb latin eredeti szerkezetben, azután szerb nyelven fenhangulag fölolvastatá 's a népnek megmagyaráztatá. Ezekből kitünik, hogy fels. urunk nevében a nm. m. k. kancellaria és haditanács által kiadott két oklevél szerint Zsivkovics Panteleimon püspöknek temesi püspökségre áttétele által a budai püspökszék megürülvén, ezzel ő fels. eddigi bezdini archimandritát Athanazkovics Pláto urat mint a karloviezi metropol. által jelles tulajdonságiért ő főliségének ajánlottat, és zsinatilag is elválasztottat megjutalmazni kegy. volt. 's hogy megyéjében püspöki teljes hatalommal élhessen, míg letett esküje szerint fejedelméhez hű maradand. A k. k. adomány-levelek után a k. biztos ur a metropolitai bullát rendelé fölolvastatni a metropol. képviselő által. Erre ugyanaz kijelenté szerb nyelven a népnek Athanazkovics Pláto püspöki választatását és kineveztetését, Vitkovics János esperes segéde által pedig fölolvastatá az érsek metrop. bulláját, mellyben a beiktatott püspöknek egyházi részről püspöki teljes hatalom adatik mindaddig, míg hű leend a sz. egyházhöz. Ezután a kir. biztos kijelenté, hogy az ujdun püspök ur be van hivatalába vezetve, kit is azonnal széken ülve éljen kiáltások közt a papság háromszor fölemelt, miután a kir. biztos ur bezárólag köszönté és örömrészvétét nyilatkoztatá mind a fölavatott püspök, mind a hívek iránt diákul. Erre az új püspök ur ékes latin ajakkal válaszolt a k. biztosnak, hálát mondván elsőben is a fejdelemnek, azután a k. biztos urnak, ajánlá magával együtt híveit, 's egyházát 's népének előhaladását pártfogó kegyeibe, az Uzovics család 's nemzedéki magasztalásával rekesztvén választatá vivat harsogás közt. Ezután az érseki képviselő mondá el tiszt-köréhez alkalmazott a már beiktatott püspökhöz irányzott érdekes beszédét, mellyre a püspök szívhatólag felelt, hálásan említvén, mikép ő mint a metrop. képviselőnek egykori tanítványa 's kedvence, benne tanítóját és jótévőjét tiszteli 's ez uttal pedig még társai legidősbikéi is méltólag dícsérté mit hasonlóan vivat rekeszte. Mire a kir. biztos ur a beiktatott püspököt maga állandó templomi püspökszékébe vezetteni rendelé, kit

is az érsek - képviselő karonfogva oda behelyezé, honnét az ujdun püspök kellemes beszéddel üdvözölé lelki híveit, intvén őket, és oktátván engedelmességre, egyességre 's mindenre, a mi jó és üdvös. Ezek után elzengék az isméretes „mnogaja lyetát (számos évig) mire harangzugás és mozsár durrogás közt elkezdeté a lithurgia egy archimandrita, 3 klasztroni főnök (iguman) 2 plébánus, és 3 diakon segéddel, kik közül egyik ez alkalommal áldozópapnak szentelteté. Lythurgia után, mellyen számos urivendég vala jelen, a kir. biztos ur egy felől az érseki képviselőtül más felől a beiktatott püspöktül fényes egyházi köntösben előttük menvén a szinte diszruhás papság közt karon vezetvén a templ. kiindul 's a püspöki lakba ment, hol egymás eskü példányt az arra irt tanúsággal együtt hogy t. i. előtte a beiktatott püspök az esküt letevé, míg szinte a mimódon történt beiktatásról szóló hitelesített bizonyítványt kiadta, melly két oklevelet a k. biztos a metrop. képviselőjének átadá, az adományi leveleket pedig a beiktatott püspöknek, 's így nem sokára ugyanazon lovagok kíséretében harangzugás és mozsárdurrogás közt szállására vezetteték. A templombul visszatért püspök rá várakozó hivatalos vendégit megüdvözölvén az érseki képviselővel a k. biztos urat a városháznál 4 teremben 150 személyre terített lakomára (a papság ezen kívül a püspöki lakban vendégtelték meg) vezeté, hol is ebéd közben áldomások üritettek az ujdun püspöktül ő felségekért, az özvegy császár 's királynéért, főhg nádorért, az egész uralkodó házáért, a k. biztosért, az érsek metropolitaért 's biztosáért, a jelenlevő vendégek közül Dercsik püspökért, Mérey Sándor ő exciájáért, a kir. biztos urtól pedig a beiktatott püspökért. Ezekután egyik vendég Gozsdu Emánuel ur a k. h. t. tanácsnok 's titoknokéért, Szimits Elek szerb tartományi pénzügy-ministerért (ki Pesten levén e díszes ünnepen megjelent) Pest és Esztergom vmgye, mint szinte Budapest és Zombor városak küldöttéért. Ez áldomásokat követé a mellékszobában levő iskolamester és tanítványinak zenéje „Számos évig“ (mnogaja lyeta). Lakomaután a kir. biztos ur Badára indult szintazon fényes kísérettel sz. Endre határszéleig, mellyel ide jött, hol ez bucsut von tőle. Díszesíték ez ünnepet költészeti ajándékok szerb és diák nyelven.

A m e r i k a.

Ujyorki levelek szerint most két dolog tartja elfoglalva az amerikaiak figyelmét: az elnökválasztás, és határkérdés. Még most a közakarat, ugy látszik, Harrison táb. mellett nyilatkozik; kítül a bank gyámolittatását reménylik; Van Buren ismétli megválasztatása pedig, ki a bank-szorítási rendszer képviselője, mindinkább kétséges lesz. — A határkérdési választmány tudósítása kinyomatott, 's az általában békésen hangzik. Clay e tárgyban legderekabb beszédet mondott: „Nézzétek, ugymond, szállítási eszközeinket, az ujyorki csatornákat, a sok vasutat, a népesség növekvését, melly nagy tömegben a határ felé terjed! Mit félhet 16 millió szabad, erős, bátor polgár Angliától, mellyet most a khinai háboru fenyeget 's jövedelme rendes költségeit sem fődözheti és ministerei csak aligalig bírják magokat helyökön fentartani? — Mexico 's az egyesült státusok közt végre szerződés létesült, miszerint az amerikai polgároktul követelt kármentesítést két amerikai és két mexicobul álló bíróság 1842 jan. 1jeig elítélendi. Ha a bíróság meg nem tudna egyezni, a porosz királyt, vagy ha az el nem fogadná, Viktoria királynőt, vagy pedig végre a hollandi királyt keresik meg, hogy egy tisztviselőt amerikai - mexicoi költségen küldjön Washingtonba, kinek ítéletén mind a két fél megnyugodni tartozik.

S p a n y o l o r s z á g.

(Ujabb győzelmi hírek.) Alpuente majus 2kán megnyitá kapuit Aspiroz előtt, ki az egész őrséget hadifogollyá tevé. 2 álgyu, 250 puská és minden nemű számos hadiszert jutott ez alkalommal a győzők birtokába. Cabreca még most is halálosan beteg és mindinkább közelebb vonul a tengerparthoz, hogy könnyen elillan hasson, mihelyt az utolsó zendülő is leteendő fegyverit. Perpignanban titkos carlosi juntát fődöztek föl, mellynek írásai annyira kiténtetik a zendülők minden tervét, hogy bukásuk mulhatlanul rövid idő mulva be fog következni. —

A n g l i a.

(Russell nyilatkozata a választási vesztegekről.) A majus 14-iki alsóházi ülésben következőleg nyilatkozték Russell a választási vesztegekről: „Szükségesnek látom, miszerint a ház némi általános szabályt hozzon a választásoknál divatozni szokott vesztegetések és ugynevezett megvendéglés ellen, mert mi ez utóbbi illeti, t. i. vendégfogadók meghatározását, hol ingyen töltheti meg gyomrát és ihatja le eszét mind az, ki egyik vagy másik jelölt számára szándékozik adni szavát, ugy hiszem, hogy ezt legszigorubbán kellene tiltani, mert nyílt, szemtelen és legártalmasb neme a vesztegetéseknek.“ A minister e nyilatkozata nagy megindulást okozott ugyan, de egyéb határozó következménye nem lett. —

(Nézetek a khinai háboru következtéről.) A német nemzeti ujság köv. nyilatkozik a khinai háboru lehető következtéről: „Anglia háboruja Khina ellen egyike azon nagy eseményeknek, mellyek erőszakosan új pályát nyitnak az emberiség kifejlésének. Azsia végső határan tenger és hegység által védetve, ment maradt Khina minden idegen befolyástul. Buddha tanítása 's a keresztényen vallás ottani terjedése mit sem változtatott a khinai gondolkozásmódján. Khina meghódítói szinte khinai gondolkozás módot vönék-fel. Ha mindent elhinnénk, mit a khinai regék mondanak, a khinai műveltség régiségiről, bűnhödnék a történettudomány ellen. Marco Polo ideje óta kevés változás történt a mennyei birodalomban. Ha újabb utazók tudósításit olvassuk, csak azon csuda dolgok megvalósulását találjuk, mellyeket a derék velencei álmélködő kortársainak elbeszél. A fenállónak változatlan megtartatását, miért az europai

tespedők annyira erőkednek, Khina elére, még pedig egyszerűen, üldözés és kényszerítés nélkül, csupán egy egyszerű tévelygés kiképzése által. Midőn hajdanta a khinaiak a mostani miveltség fokára jutottak, azt hitték, hogy már sem égen sem földön nincs ollyas, mi további fáradságot érdemelne. A kormány gondoskodott, hogy a meglevő isméret újra el ne vesszen; összegyűjtette a jeles költők, gondolkozók, és minden nemű írók munkáját, és császári parancs által példányszerűnek, felülmulhatlanoknak mondotta, minden tanítóintézetbe bevittette, és több ezer nyomtatott példányban elterjesztette. A ki hivatalba akart jutni, mindenkifejeztetve tudnia kellett ezen írókat; minden különböző vélemény, minden kifejezésbeli eltérés ezen íróktól nagy bűn volt. Így a gondolatot keskeny körbe zárták, melyet átlépni tilos volt, de belül teljes szabadsággal, és sokszor ritka ügyességgel mozgott. Midőn hát a khinaiak mind azt hamis és fonáknak tartják, a mi azon példányszerű könyvekben nincs, és midőn törvényeik, szokásaik, intézvényeik azokkal szoros összeköttetésben állnak, az európaiakat, kik tőlük véleményben és szokásban különböznek, megvetéssel és szánakozással nézik. Ők azért a legműveltebb európaiakat is vad barbárnak tartják. Ha meggondoljuk, hogy Khina Ázsiának több mint egy harmadát teszi, hogy lakosainak száma a világ népességének egy harmadánál szinte többre rug, hogy nagyságára nézve csak az orosz birodalomnak enged, de belső gazdagságára egynek sem; hogy a khinaiakkal érintkezésbe jött európai nemzetek kereskedés kedvéért századok óta lealacsonyítják magukat előttük, könnyen fogalmunk lehet a khinai világnézetéről. Hogy birodalmuk hatalma csak képzelt, és számtalan sergeiket egy maroknyi európai csapat mint juhnyáját szétrobantáná, azt álmokban sem hiszik a khinaiak, de nem is hiszik, mert az európaiak még komolyabb esatába sohasem ereszkedtek velök, ázsiai szomszédaikat pedig töménytelen sokasággal boríták el. Innen, mint sokan mondogatják, hogy néhány angol hadi hajó megjelenése, vagy egy angol sereg pusztasza ki szállása engedélyre bírta a khinaikat, mi nem hiszik; sőt nézetünk szerint eléinte a harez igen komoly szint ilt; és előbb utóbb, még az angolok akarátja ellen is a khinai országintézmény összeomlására vezet. Mihelyt a khinaiak kénytelenek lesznek elismerni, hogy birodalmuk sem nem a legokosabb, sem nem a leghatalmasb e világon, világ és életnézeteiknek is változniok kell; ők átlátandják, hogy többé nem válhatnak külön más népektől, és ennek aztán micsoda következése lesz, emberi ész át nem láthatja.

Franciaország.

(Követkamrai ülések.) Paris, majus 17-én: „Ámbár legújabb hivatalos tudósítás érkezik Algirből, miszerint Valée tábornagy egymásután öt apróbb esatában szalasztá meg az ellenséget, a kamrában még is folyvást szabdalkják a kormányt Algir elfoglalása és illetőleg igazgatásá miatt. A majus 14-iki ülésben Piscatory többi közt így nyilatkozék: „Szükségkép szólnom kell az afrikai őrzöngés ellen, mely már annyi pénzünkbe és emberünkbe került! A miniszerelnök előadása szerint jövő évben 100ezerre kell szaporitnunk sergünket Afrikában. Afrika gyöngit bennünket. Vannak, kik romaiakhoz szeretnék a francziákat hasonlitgatni; ámde a romaiaknak nem kelle annyi akadállal küzdeni, ők urai voltak az egész földközi partvidéknek, vallási buzgalom sehöl nem gátlá őket, és végre ők romaiak voltak. És még is egy egész századig kelle küzdeniök, míg Afrikát meghódithaták. Ha hirtelen háboru ütne ki, nagy költséggel kelle onnan visszavonnunk sergeinket. Thiers megczáfolá a szónokot mondván, hogy valamint Russzia Khivában, Anglia Khinában fegyvergyakorlatot üz sergeivel, ugy a tüzvérü francziákat is szükségkép hadimozgalmakkal kell mulattatni, azonkül pedig kötelessége volt Franciaországnak az afrikai partvidéken a martalóczkodást megszüntetni, mit csak Algir allandó megtartásával eszközölhetni. Thiers lelkes beszédje után nagy szótöbbséggel ajánlá meg a kamra a kívánt költségszaporitást. Majus 16-dikán a választás-javítás jött napirendre a követkamrában; de a többség rövid vita után egészen elmellözé e kérdést. Arago így nyilatkozék ezalkalomkor: „Franciaország jelenleg 34 millió lakost számít. Fele talán aszszonyokból áll, 9 millió pedig kiskorú férfiakból, és így 8 millió férfi marad még, kik közül csupán 200 ezer gyakorolja a választásjogot, vagy is minden 40-ik franczia. A választástól elzaratott francziák fizetik az adó legnagyobb részét. Az igazság nevében kívánom, hogy ők is részesüljenek képviselők választásában. Álliták némelyek, mikép választás-javítás esetén csupán politikai írók fognának követekké választatni; de gondoljanak ezek csak vissza a Conventre. Történtek akkor ugyan kicsapongások, miket nem utálhatni eléggé; de a Convent csakugyan megszabaditá a hazát, Paris elfoglaltatását gátlá, és böcsületézés s honszeretete tanusita. Ebből világosan láthatni, hogy a nép jól tudja megválasztani képviselőit. (Szózat középből: „Igen, a koresmákban!..”) Koresmában választák a convent nevezetesebb férfait? A conventben ilt többi közt: 14 püspök, 6 protestans pap, 13 író, 39 ügyvéd; ezekből lett utóbb 11 tanácsos, és 12 nemzetiintézeti tag; világos tehát, mikép már Montesquieu is mondá, hogy a nép igen jól tudja képviselőit megválasztani.“

(Utóhangok Napoleon hamvai áthozatásáról.) A parisi lapok nagyobb része határozottan pártolja Napoleon hamvai Franciaországba hozatását; a Gazette de France és National mindazáltal ellenkezőleg vélekedik. Az első ugyanis így nyilatkozik: „E kormányrendszabály megmagyarazhatlan. Miért hozzatok el Napoleon csontjait, míg vérét száműzitek? Mit akartok e szentesítéssel kifejezni? Korlátlanság - kedvelést? De hiszen nincs erőtok ezt gyakorlani. Vagy Franciaország háliját nagy vezére iránt? Ámde e vezér győzelmei Franciaország két

legnagyobb vesztését vonák magok után, a lipeseit és waterlooit, sőt még fővárosaimélt elfoglaltatását is eszközök. Napoleon hódító volt, de hódítását a respublikával együtt elveszté, sőt XIV-ik Lajos foglalását is megeseonkittatá. 50 év óta semmink sincs Algir elfoglalásán kívül.“ A National így szól ugyan e tárgyról: „Mit akar a kormány tenni? Napoleon csontjait kiásatni? Tehát a sírok szentségét megszeplösíteni, a szerelességek költészetét forrásánál kiszárítani, és az emlékezet szentesítését köznapi temetési pompával cserélni föl! S kik azon férfiak, kik most a multnak tartozó elégtételről szólnak? Ugyanazok, kik a jegyzőkönyvekkel fegyverzett Európa elől mindenütt gyalázatosan hátráltak, a lengyeleket meggyilkolák, Olaszországot fölázolák, Belgiumot magárahagyák és az ellenzendületnek mind azt vissza venni engedék, mit a juliusi forradalom által veszíte. És e férfiak ugyanazon kézzel Napoleon kardját illetik, mellyel az 1818-iki szerződést aláirták. Thiersnek e rendszabállyal egyetlen ellenzési párt lefegyverzése sem sikerült. Könnyen megtörténhetik, hogy az egész komédiának csupán taps és püsszegés lesz következménye. Lajos Fülöp épen nem nézi aggály nélkül Thiers e rendszabályát, és többször hallatá e szökat: könnyelműség, hirtelenkedés, megfontolatlan dicsvágy; előre is számolgtják már az udvarnál azon iszonyu néptömeget, mit a császár eltemettetése a világ minden részéből Parisba vonand, és legnagyobb félelemmel sutogják, milly kiszámithatlan hatásu lehet e kiáltozás: „Vive l'empereur!“ S mi lesz akkor, ha egy millio ember ezt fogja lelkesülve harsogtatni: „Nem a rokkantak laktanyájába, hanem a Vendome-oszlop alá!“ És ugyan mikép tilthatnak el ez ünnepélytől Napoleon rokonit? És mennyi vesztélyt okozhat megjelénésök! Ha pedig még is megtagadná tölük e szent jogot a kormány, vajjon nem jelenhetnék e meg majd rokonit közül a legfiatalabb és legbátrabb hg Parisban, bár mikép tiltaná is azt a kormány? Legalább 60 ezer katonát kell még veszélyhárításra Parisba hozatni; ámde e sok katona legfényesb diadalok emlékezte által könnyen magára a kormányra nézve lehetend majd veszélyessé. Az udvar előtt Thiers e veszélyes rendszabály által egész böcsületét elveszté.“ — Napoleon sírjára Hugo Viktor készitend emlékverset. — Beszélük, hogy Lajos Fülöp néhány nap mulva ünnepélyesen átadatni szándékozik magának Napoleon kardját. Joinville hg vöröshimlőben fekszik, mi alkalmasint késleltetni fogja Napoleon hamvai áthozatását.

Németország.

Frauenreuthban maj. 1-jén a kir. tartományi hatóság katonákat s poroszlokat vevén maga mellé egy parasztot egy kis majorság birtokába akart iktatni, mellyet előbbi tulajdonosának adó-vonogatása miatt az előtt eladott. Midőn a földre kiértek, az előbbi birtokos fiával és leányával összeverekedtek; a fiu egy katonát agyon lött, s az egyik kormányzót késszurás által földre teritette, s midőn a másik bajtársának segítségére sietne, az apa fejét csakánnyal beszakitotta. A leány vasvillával vivott s többeket megsebesített. E szomorú eseménynek oka, egy 1816-tól folyó pörben van, miszerint a parasztnak sehogy sem tudott az ökorádó fejébe férni. Legyen a törvény szerkezete világos, az adó mindenkire aránylag, igazságosan kivette, számoljanak a tisztviselők, akkor illy dolgok nem történnek, mert mindenki tudja: mit és miért fizet; átlátja hogy az szükséges s közvetve neki is van haszna belőle. — Cremenben egy 11 éves, különben jó s magát érző gyermek, kívül mostohaszülei szertelen keményen bántak, bosszúból tüzet vetett mostohaszülei házában s az által nagy szerelességet okozott. — Heilbronnban 200 ember vitorlázott Ejszakamerikába. — A porosz király folyvást betegeskedik.

Törökország.

Konstantinápoly, apr. 27. Itt a dolgok állása naponkint rosszabb lesz. Eddigélé azt hívék, hogy a halogatás s diplomatai csürcsavarás által kiségitük a portát a sárbul; de most minden remény füstbe ment. M. Ali katonai, politikai tekintetben és a közvéleményben erősebb lett. Ez nagyon rossz, de még rosszabb is van nála: a porta országépületinek alá van asva, a kormánynak tekintete némileg még csak a fővárosban van, egyebütt minden törvényes kötelek faldomlott. Drinápolyban olly lélek szállá meg a népet, melly mindent rémülettel tölt el. A nép t. i. gyülekeket tart, s a szultánt le akarja székiből vetni. Több ezer ember fegyvert ragadott és a tartomány föllázítására biztosokat küldött. A népgyülekeket olly emberek vezérlik, kik a köz felfordulásban semmit sem veszthetnek, de mindent nyerhetnek. A kolomposak semmitül sem félnek, s bujtogatásait senki sem meri akadályozni. A drinápolyi lázongás Philipopolban viszhangra talál, sőt már Smyrnában is megkísérték a nép szellemét, melly semmi ollyastul nem idegenkedik, mi a porta ellenségeinek hasznára nem lenne. E végett mindenik hatalom követe gyors postát indított kormányához, hogy valamit, még pedig minél hamarabb tegyenek a porta megmentésére.

Olaszország.

Roma, maj. 8. A Nápoly s Anglia közti villongás békés uton leendő elintéztetésének előre örvendék, de örömmüket újra megzavará azon hír, miszerint a nápolyi kormány ismét kénytelen komoly szabályokhoz nyulni, mivel a maaltai angol hatóság, semmit sem hajtván a franczia közbenjárulásra, a letartoztatott nápolyi hajókat nem bocsátá szabadon. Ez annyival nagyobb ingerültséget szül Nápolyban, mivel egy Egyiptusból jött hajón Maltában kiütött a dögvész és így a nápolyi hajók kettős kárt szenvednek. Nápoly s éjszak közt élénk levelezés foly.